

Kršenje Kodeksa novinara Srbije na portalu sandzakpress.net

Novosadska novinarska škola je uoči održanih republičkih, pokrajinskih i lokalnih izbora sprovela monitoring 107 medija, koji su praćeni u periodu od 30 dana tokom predizborne kampanje. Korpus istraživanja čine programi javnih servisa, nacionalnih komercijalnih televizija, nacionalne štampe i lokalnih medija na srpskom, mađarskom i albanskom jeziku u 17 gradova Srbije. Cilj projekta „Monitoring medija u Srbiji za vreme predizborne kampanje 2016.“ je utvrditi u kojoj meri se tokom predizborne kampanje zadovoljavaju posebni programski standardi ustanovljeni za pružaoce medijskih usluga (javni servisi i komercijalni mediji), poštuju principi nepristrasnosti i objektivnosti u tretiranju različitih političkih interesa i različitih subjekata, mediji zalagažu za slobodu i pluralizam izražavanja javnog mišljenja, izražavanje kulturnog identiteta manjinskih etničkih zajednica, uz dodatan akcenat na momenat rodne ravnopravnosti, kao i emitovanje sadržaja o delovanju udruženja građana i nevladinih organizacija, kao i korišćenje i razvoj savremenih tehničko-tehnoloških standarda u proizvodnji i emitovanju programa.

Jedan od medija koji su obuhvaćeni ovim istraživanjem. portal **sandzakpress.net** je informativni portal osnovan pre oko 5 godina (nema tačnog podatka o datumu osnivanja, kao ni o osnivaču jer portal nije registrovan kod APR-a), koji se bavi objavljivanjem aktuelnosti na teritoriji Sandžaka. Analizom sadržaja dolazi se do zaključka da je ovaj sajt blizak Islamskoj zajednici u Srbiji i nosiocu Liste BDZS – Za pomirenje, Muameru Zukorliću.

Na sam dan izbora, u nedelju 24. aprila 2016. (tokom izborne tišine) na portalu je objavljen prilog koji političku stranku SDP optužuje za potkupljivanje građana kako bi glasali za tu stranku.

- Video “Pogledajte kako na dan izbora Ljajić kupuje glasove siromašnih”
<http://sandzakpress.net/pogledajte-kako-na-dan-izbora-ljajic-kupuje-glasove-siromasnih-video>

Udarna fotografija u tekstu preuzeta je sa fejsbuk stranice dobrotvorne organizacije “Otvorene ruke” gde je objavljena 29.11.2015, što dokazuje da je fotografija ranije snimljena i ne odnosi se na predizborne aktivnosti ove godine. Link objavljene fotografije na fejsbuku:

https://www.facebook.com/1457909967791645/photos/ms.c.eJxFzcsNwDAMAtCNKhxs4~_y~;WPNryvEJgSUDIDdAVb0eO8ANutBSHpG~_wJAjYqXjQmywDyQ6ovW8wNUgf5iNcbXBAnNDBXsBNdweug~~~-.bps.a.1635037403412233.1073741875.1457909967791645/1635106656738641/?type=3&theater

Smatramo da je stavljanjem stare fotografije u ovaj kontekst prekršeno nekoliko stavki Kodeksa novinara Srbije - Istinitost izveštavanja, Odgovornost novinara, Odnos prema izvorima informisanja:

Istinitost izveštavanja

1. Obaveza je novinara da tačno, objektivno, potpuno i blagovremeno izvesti o događajima od interesa za javnost, poštujući pravo javnosti da sazna istinu i držeći se osnovnih standarda novinarske profesije.

- *Otvoreno zalaganje za jednu političku stranku ili opciju nespojivo je s novinarskom profesijom.*
- 5. Sa novinarstvom nespojivi su objavljivanje neosnovanih optužbi, kleveta, glasina, kao i izmišljenih pisama ili pisama čiji autor nije poznat ili njegov identitet nije proverljiv.*

Odgovornost novinara

2. Falsifikovanje dokumenata i plagijat nedopustivi su i smatraju se teškim prekršajem standarda profesionalnog postupanja novinara.

Smernice:

- *Korišćenje tuđih informacija, ideja, istraživanja, i fotografija i grafičkih prikaza bez adekvatnog navođenja izvora, smatra se plagiranjem, i predstavlja jednu od najtežih povreda profesionalnih i etičkih standarda. Plagiranje ugrožava kredibilitet novinara/medijske kuće, i dovodi i do gubitka poverenja čitalaca/gledalaca/slušalaca u novinarsku profesiju.*
- 3. Prećutkivanje činjenica koje mogu bitno da utiču na stav javnosti o nekom događaju jednako je njihovom namernom iskrivljivanju ili iznošenju laži.*

Odnos prema izvorima informisanja

- *Fotografije moraju da budu potpisane imenom i prezimenom autora ili vlasnika fotografije.*
- *Kršenje autorskih prava neovlašćenim reprintom, kopiranjem fotografija iz štampanih medija, „skidanjem“ (download) fotografija sa Interneta, smatra se teškom povredom ovog Kodeksa.*
- 5. Arhivski audio i video zapisi moraju da budu označeni na odgovarajući način.*

Smernice:

- *Fotografija uz tekst/prilog koja nije nastala na samom događaju koji ilustruje, mora da bude naznačena kao arhivska.*
- *Potrebno je jasno naznačiti svaku fotografiju koja nije nastala neposredno na događaju, a služi njegovom ilustrivanju.*

Obraćamo Vam se kao samoregulatornom telu čije kompetencije i nadležnost cenimo, te smatramo da bi Vaša reakcija i tumačenje u skladu s Kodeksom novinara Srbije značajno koristili, ne samo ovom konkretnom mediju, nego i svim ostalim urednicima i novinarima on-line medija u Srbiji. Nažalost u našoj zemlji su sve brojniji izvori informisanja (naročito u on-line sferi) koji nisu registrovani u APR, nemaju impresum, objavljuju nepotpisane tekstove itd, čime zabrinjavajuće ugrožavaju javno informisanje građana.

Novosadska novinarska škola

U Novom Sadu, 18.05.2016.